

Երևան, 4 Նոյեմբեր, 2013

ՏԵՐՈՒԱԿԱՆ ԱՊՈԹՔ

(Միասնաբար արտասանուած)

Իմասփութիւն Հօր Յիսուս, փուր ինձ իմասփութիւն վբարիս խորհել եւ խօսել եւ գործել առաջի քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց, ի բանից եւ ի գործոց փրկեա վիս. եւ ողորմեա քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս: Ամէն:

ՍԱՂԻԿ 42

ԾԱՐԱԿԻ ԵՄ ՔԵԶԻ, ՏԷՌ

Ինչպէս եղերուն կը փափաքի վազող ջուրերուն,
այնպէս ալ ես, ով Աստուած, ես ֆեզի կը փափաքիմ:
Ծարաւ եմ Աստուծոյ, կենդանի Աստուծոյն.

Ե՞րբ պիտի գամ՝ ներկայանամ Աստուծոյ:

Օր ու գիշեր՝ արցունքս է կերակուրս,
մինչ օրն ի բուն մարդիկ ինձի կը հարցնեն.-
«Ո՞ւր է Աստուածդ»:

Սակայն ինչո՞ւ կը տիսրիս, ով իմ անձս,
կամ ինչո՞ւ կը խոռվիս.

Աստուծոյ յուսայ, եւ վերստին գովերգէ զայն, ըսելով.-
«Փրկիչս դուն ես»:

ՃԱՐԱԿԱՆ-ԱՊՈԹՔ

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:

Ամենասուրբ Երրորդութիւն, տուր աշխաճիս խաղաղութիւն:

Եւ հիւանդաց բժշկութիւն, ննջեցելոց արքայութիւն:

Արի Աստուած Հարցն մերոց, որ ապաւէն ես նեղելոց:

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա,

Յիսոս Փրկիչ մեզ ողորմեա:

Պահապան ամենայնի Քրիստոս,
ազ քո հովանի լիցի ի վերայ իմ ի տուէ եւ ի գիշերի,
ի նստիլ ի տան, ի զնալ ի նանապարհ,
ի ննջել եւ ի յառնել, զի սի երբեք սասանեցայց.
եւ ողորմեա' քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:

ՕՐՈՒԱՆ ՆԻՒԹԸ
ԾՆԴՈՑ 23-24 ԳԼԽ

ՍԱՌԱԿ ԿԸ ՄԵՇՆԻ, ԱԲՐԱՀԱՍ ԳԵՐԵԶՄԱՆ ՄԸ ԿԸ ԳՆԵ (23:1-20)

Այս հապուածը մեզի կը ներկայացնէ, թէ Աբրահամի օրերուն ընդհանրացած սովորութիւն մը կար, որ երբայեցիները, որոշ պարագաներուն իրենց մեռելները կը թաղէին հողին մէջ, երբ արագ թաղելու մրահոգութիւնը, կամ քարայրի չգոյութեան հարց կար: Բայց երբ կարելիութիւնը կար քարայր մը շինելու կամ օգտագործելու իրերի դամբարան, շատ աւելի լաւ: Հետագային նաև այդ քարայրին բերանն ալ կը կը փորձէին գոցել, որպէսզի գիշապիչ կենդանիներ կամ աւազակներ ներս մգնելով ցուկէին դիակը կամ ջալանէին մեռելին հետ թաղուած ինքերը: Այսքան մանրամանօրէն յիշաբակելը իրերի յարգանքը արբայայրութիւն հանդէս ննջեցեալին: Միւս կողմէ, այս հապուածը նաև կը ներկայացնէ Աբրահամի վայելած յարգանքը այնպետի բնակիչներուն կողմէ: «Դուն մեր մէջ Ասպուծոյ իշխանն ես» (23:6):

ԻՍԱՀԱԿԻՆ ՀԱՄԱՐ ԿԻՆ ՄԸ (24:1-20)

Իսահակի ծնունդէն սկսեալ, անոր ընծայումը, ու մանաւանդ այս հապուածով՝ անոր համար կին ապահովելը, կը խորհրդանշէն ու մեզ կը պապրասպեն նախաճաշակ մը գալով Քրիստոսի անձին ու Անվ կարարուելիք փրկութեան ծրագրին: Հետաքրքրականօրէն Իսահակի համար կին փնտելով գեղի կ'ունենայ իր ընծայումէն, բայց նաև յարութենէն յեփոյ, նոյնպէս ալ Քրիստոսի համար հարսին պապրասպութիւնը գեղի կ'ունենայ Անոր խաչելութենէն, ու մանաւանդ՝ յարութենէն յեփոյ, երբ յարութեան աւելի ապրիսով Հարսը՝ Եկեղեցին կը կազմաւորուի:

Աբրահամ կ'ուզէ ապահով ըլլալ, թէ Իսահակի համար կին մը ապահովուի ոչ Քանանու երկրէն, այլ իր ծննդավայրէն, բայց նաև զզուշ որ Իսահակը հոն չերթայ, որովհետեւ Ասպուծոյ գուած խոսքումն էր, որ այս երկիրը իրերի ժառանգութիւն պիտի փրուէր Աբրահամին ու անոր սերունդին: Միւս կողմէ, նաև յանկարծ կին ըլլալիքը ըլլար այնպիսի մէկը որ շարունակողը նաև պէքք էր ըլլար, ու մանաւանդ համախորհուրդ Ասպուծոյ ծրագրին:

Հետաքրքրականօրէն, այս հապուածին մէջ կը հանդիպինք այն իրողութեան, որ Աբրահամ իր ծառային կը ծանօթացնէ եւ ծեւով մըն ալ կը դասպիհարակէ ճշմարիկ Ասպուծոյ մասին, որ Արարիչն է երկինքին ու երկրին, ու մանաւանդ կ'ուզէ փոխանցել այն հաւաքքն ու վասպահութիւնը որ ինք ունի Ասպուծոյ նկապմամբ, նոյնպէս ալ ծառան ինք Ասպուծոյ վասպահի առանց երկրորդ գարբերակի: Անոր համար ալ, Աբրահամ երդում ընել կու դայ իր երանքին վրայ, երանք որմէ պիտի զար զալիք սերունդը, ոչ միայն Իսահակը, Յակոբը եւ Յուդան, այլ՝ Քրիստոսը: Ապոր համար ալ երդումը գեղի կ'ունենայ Տիրոց անունով:

Աբրահամ մրահոգ է, որ յանկարծ ըլլայ թէ քանանացիներէն աղջիկ մը առնուի իրերի կին Իսահակին համար, նկապի առած Քանանացիներու ապրելակերպը: Որովհետեւ հարցը պարզապէս աղջիկ մը գրնելով կամ ամուսնանալը չէր, այլ՝ Աբրահամ անոր մէջ կը գեղսնէ զալիքը, որ կապուած է Մեսիային:

Ահա ծառան ճամբար կ'ելլէ երթալու հոն ուր որ պիտի երթայ, սակայն ամբողջ ճամբու ընթացքին աղօթքով կ'անցնէ, որպէսզի ըստ այնմ կարարուի իր փիրոց կամքը, որ նաև Ասպուծոյ կամքն է: Հետաքրքրականօրէն, ծառան, որ կ'երթայ աղջիկ գրնելու Իսահակին համար, կը խորհրդանշէ այն մարգարէները, որոնք որկուեցան Ասպուծոյ կողմէ երթալու եւ Քրիստոսի համար հարսը պարբասքելու:

Ծառան կը հասնի ջրհորի մօպ, այնպիսի ժամուն, որ անպայման կիներ կու զային ջուր վերցնելու: Զուրին պէքք է զալ, որպէսզի կարենալ սպանալ ոսկի օղեր եւ ոսկի ապարանջաներ, որոնք խորհրդանիշ են Ասպուծոյ Խօսքին եւ բարի գործերու: Ուերեկայ ջրհոր կու զայ հարսը դառնալու համար Իսահակին, նոյնպէս ալ մեր պարագային մկրպութեան աւազանին պէքք է զալ, որպէսզի հարսը դառնանք Քրիստոսի:

Դաւիթի մարգարէին բառերով մենք ալ ըստնք. «Ինչպէս եղջերուն ջուրի վրակմերու կը փափաքի, այնպէս ալ իմ անց քեզի կը փափաքի, ով Ասպուծոյ» (Սաղ 42:1):